

Να εξεγερθούμε για να νικήσουμε!

Το κεντρικό πολιτικό άρθρο του φύλλου 36 της εφημερίδας “Κόκκινο Νήμα” που κυκλοφορεί

49 χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου

«Κι ας μη νικήσουμε ποτέ, θα πολεμάμε πάντα». Η φράση-σύνθημα έρχεται όλο και συχνότερα στα χείλη -και τις πένες- αγωνιστών/τριών του κινήματος και της Αριστεράς, τόσο συχνότερα όσο σπανιότερες ή και ανύπαρκτες είναι οι νίκες μας. Προφανώς δεν έχει την ακρίβεια θεωρητικής ή πολιτικής έννοιας αλλά συντίθεται «ποιητική αδειά». Παρ’ όλα αυτά περιγράφει τη συναισθηματική βάση μιας στράτευσης που πλέον στηρίζεται σε ηθικά προτάγματα αποσυνδεδεμένα από τον στόχο να νικήσουμε – ο οποίος μοιάζει είτε τόσο μακρινός ώστε να μην αφορά τον ανθρώπινο χρόνο των ζώντων είτε και «εξ ορισμού» ανέφικτος. Αυτή η «μελαγχολία της ήττας» ταιριάζει σε πολιτικά στρατευμένους/ες, αλλά όχι στις κοινωνικές αντιστάσεις και ακόμη περισσότερο τις εξεγέρσεις – και ευτυχώς! Αυτές δεν εκκινούν ούτε ξεσπούν από ηθικά προτάγματα, αλλά είναι τέκνα των αναγκών – που γίνονται Ιστορία. Γι’ αυτό οι εξεγέρσεις συχνά εκπλήσσουν με το ξέσπασμά τους/τις πολιτικά στρατευμένους/ες. Εκπλήσσουν κι αυτούς τους ίδιους που γίνονται ο αρχικός σπινθήρας τους.

Η αποκοτιά του «κοινωνικού ασυνείδητου» και η «μελαγχολία» του πολιτικά συνειδητού

Οι εξεγέρσεις ξεκινούν από σπινθήρες που κανείς/μιά δεν μπορεί

να προβλέψει την εξέλιξή τους. Δεν γνωρίζουν από στρατηγική και από εκτίμηση του συσχετισμού δύναμης· γνωρίζουν μόνο από απελπισία, από ανάγκες που γίνονται πειστικές, από στέρηση που εξοργίζει, από αποκοτιά και «παράλογα» ρίσκα. Η εξέγερση έρχεται όταν όλα αυτά «συντονίζονται» μαζικά την κατάλληλη ιστορική στιγμή και προκαλούν τη μαζική εισβολή των «μαζών» στο προσκήνιο της Ιστορίας. Η οποία είναι ταυτόσημη με τη μαζική εισβολή του «κοινωνικού ασυνείδητου», που δεν έχει σχέδιο και στρατηγική, στο ιστορικό προσκήνιο. Ο συνειδητός «σπινθήρας» δεν είναι παρά ο καταλύτης της αντίδρασης – που κι αυτός στην αρχή δεν έχει ιδέα πόσο μακριά μπορεί να φτάσει.

Την Τρίτη 14 Νοεμβρίου του 1973, όταν οι φοιτητές/τριες που συμμετείχαν στη συνέλευση της Νομικής αποφάσισαν να κατέβουν με πορεία στο Πολυτεχνείο και στη συνέχεια να μείνουν σε αυτό και να ξεκινήσει η κατάληψη, κανείς/μιά δεν μπορούσε να φανταστεί και καμιά πολιτική πρωτοπορία δεν είχε σχεδιάσει την εξέγερση που θα πυροδοτούσαν. Όπως και τον Φλεβάρη του 2017, με τις πρώτες κινητοποιήσεις των γυναικών, οι Μπολσεβίκοι δεν πίστευαν ότι θα εξελιχθούν σε επανάσταση που θα γκρέμιζε τον τσάρο και θα δημιουργούσε επαναστατική κατάσταση η οποία θα κατέληγε 8 μήνες αργότερα στη νικηφόρα Οκτωβριανή επανάσταση. Αλλά και πιο πρόσφατα: στα τέλη του 2019, ένα κύκλος εξεγέρσεων -από την Αφρική ως τη Μέση Ανατολή και τη Λ. Αμερική- συντάρραξε τον πλανήτη. Όλες τους άφησαν τα κοινωνικά και πολιτικά τους αποτυπώματα, αλλά καμιά τους δεν νίκησε.

Ούτε όμως η εξέγερση του 1973 νίκησε στον χρόνο που εκδηλώθηκε – ηττήθηκε από τα τανκς και τον χουντικό κατασταλτικό μηχανισμό. Με μια ορισμένη έννοια όμως, νίκησε σε «δεύτερο χρόνο»: απονομιμοποίησε τη χούντα, διέλυσε τα σχέδια «εκδημοκρατισμού» της, ήταν σημαντικός παράγοντας στην κατάρρευση της επιστράτευσης το καλοκαίρι του 1974, κι όλα αυτά οδήγησαν όχι σε οποιαδήποτε πτώση της χούντας αλλά σε μια πτώση με τη μορφή κατάρρευσης, που έκλεισε τον δρόμο για μια αυταρχική και πλήρως ελεγχόμενη απ' τα πάνω Μεταπολίτευση. Υπάρχει λοιπόν κι αυτός ο τρόπος για να πετυχαίνουν οι

εξεγέρσεις νίκες, έστω και ατελείς ή ημιτελείς και αναντίστοιχες της ανθρώπινης συμμετοχής και του κόστους, της συλλογικής ανάτασης και των συλλογικών ονείρων που τη διέτρεξαν. Όπως το είπε και ο στιχουργός, όταν μιλάμε για αγώνες και εξεγέρσεις, «τίποτε δεν πάει χαμένο στη χαμένη μας ζωή».

Ωστόσο, για όσους/ες στρατεύτηκαν στην Αριστερά (Αριστερά με την έννοια της Γαλλικής επανάστασης και της Πρώτης Διεθνούς) τα ζητήματα τίθενται σε άλλη βάση. Όποιος/α εμφορείται από στόχους όπως η κοινωνία της ανθρώπινης χειραφέτησης, ο σοσιαλισμός και ο κομμουνισμός, είναι εύκολο να πέσει σε πολιτική μελαγχολία. Είναι πολλές και επαναλαμβανόμενες οι ήττες, σε σημείο ώστε οι όποιες ατελείς ή ημιτελείς νίκες να μην ικανές να αντισταθμίσουν, κυρίως στο συναίσθημα αλλά και στη λογική, τις συνέπειές τους. Από την «επανάσταση των γαριφάλων» το 1975 στην Πορτογαλία, την πιο πρόσφατη επαναστατική απόπειρα που εντάσσεται στην κλίμακα του χειραφετητικού προτάγματος, έχει περάσει σχεδόν μισός αιώνας – η πλέον μακροχρόνια περίοδος επαναστατικής ανομβρίας στην ιστορία του καπιταλισμού!

Εξέγερση και επανάσταση

Δεν πρόκειται όμως μόνο γι' αυτό ή κυρίως γι' αυτό, έστω και αν από μόνο του είναι πολύ σημαντικό. Πιο καταλυτικό είναι το γεγονός ότι μετά την κατάρρευση των καθεστώτων του «υπαρκτού σοσιαλισμού» η κρίση της Αριστεράς προσέλαβε «υπαρξιακά» χαρακτηριστικά και ο μαρξισμός σταδιακά αποχώρησε από την ιστορική σκηνή σαν ιδεολογία μαζών. Ό,τι συνήγειρε τις συνειδητές πρωτοπορίες των κινημάτων και της Αριστεράς, υποτόνησε ή και χρεοκόπησε (ο σοσιαλισμός/κομμουνισμός ως κοινωνία της ανθρώπινης χειραφέτησης, η Αριστερά ως πολιτικός φορέας αυτού του οράματος αλλά και ως φορέας της ιστορικής προόδου και του ορθολογισμού ενάντια στον καπιταλιστικό ανορθολογισμό) ενώ το ιδεολογικό περιβάλλον/συσχετισμός μέσα στο οποίο αναπτύσσονταν οι κοινωνικές αντιστάσεις ήταν

δυσμενέστατο προκαλώντας πολιτική και ιδεολογική σύγχυση.

Σε τέτοιες συνθήκες, τον χώρο που άφησε η υποχώρηση του μαρξισμού και η κρίση της Αριστεράς εν γένει, κάλυψαν οι «νέες κριτικές θεωρίες» ή και ένας ξέπνοος ρεφορμισμός. Το αποτέλεσμα ήταν πρώτα να αποκαθελωθεί η έννοια της επανάστασης και η χρησιμότητα του διλήμματος μεταρρύθμιση ή επανάσταση στη διαδικασία συγκρότησης της Αριστεράς. Αν ο σοσιαλισμός και ο κομμουνισμός δεν αποτελούν πηγή έμπνευσης, η επανάσταση, ως ιστορική πράξη που ανοίγει τον δρόμο για την υλοποίηση του χειραφετητικού προγράμματος... περιττεύει. Στη συνέχεια, αν η επανάσταση... περιττεύει, τότε το μαζικό επαναστατικό κόμμα-εργαλείο για τη νίκη της επανάστασης, περιττεύει επίσης. Και τι απομένει; Ο σοσιαλισμός/κομμουνισμός σαν αυτοαναφορικό όραμα κα/ι δήλωση ταυτότητας κι όχι ως στόχος που προσανατολίζει και εμπνέει, η αντίσταση (και τα κινήματα αντίστασης) και η εξέγερση σαν επιτομή της αντίστασης, σαν αυταξία, τόσο περισσότερο όσο απομακρυνόμαστε από την ιστορική έμπνευση και αυτοπεποίθηση ότι μπορούμε να ανατρέψουμε τον καπιταλισμό.

Ποιο είναι το ιστορικό κενό που γέννησαν αυτές οι μετατοπίσεις; Η σιωπηλή παραίτηση από τον στόχο να νικήσουμε τον καπιταλισμό. Ποια είναι, λοιπόν, η διαφορά μεταξύ εξέγερσης και επανάστασης; Η εξέγερση είναι η εισβολή των «μαζών» στο ιστορικό προσκήνιο, που όμως αποτυγχάνει να γίνει επανάσταση επειδή αποτυγχάνει να αμφισβητήσει την οικονομική και πολιτική εξουσία της άρχουσας τάξης. Δεν πρέπει να εξιδανικεύουμε μια τέτοια αποτυχία ή έλλειψη – και, από την άλλη, δεν πρέπει να υποτιμούμε τις εξεγέρσεις μόνο και μόνο επειδή δεν νικούν.

Ποιος/τι φταίει;

Δεν έχει νόημα και δεν το δικαιούμαστε να «ζητήσουμε εξηγήσεις» από το «κοινωνικό ασυνείδητο» γιατί με τα δικά του αποκλειστικά μέσα δεν φτάνει ως το τέρμα του δόμου. Πολύ περισσότερο δεν δικαιούμαστε να «ζητήσουμε εξηγήσεις» όταν

συνειδητές συγκροτήσεις της Αριστεράς αντί να λειτουργήσουν σαν υπομόχλια της νίκης, λειτουργούν σαν μηχανισμός «αποθέρμανσης» και υπονόμευσης. Το φταίξιμο και ο φταίχτης πρέπει να αναζητηθούν όχι στο κοινωνικά αυθόρμητο αλλά στο πολιτικά συνειδητό.

Το δικό μας Πολυτεχνείο το αποδεικνύει! Οι μειοψηφικές δυνάμεις της επαναστατικής Αριστεράς ήταν οι μόνες που με την πολιτική τους δράση «έστρωναν τα πανιά» στον εξεγερτικό άνεμο. Οι δυνάμεις της ρεφορμιστικής Αριστεράς ήταν στην κατάληψη, τη στήριξαν παθητικά, αλλά το πολιτικό τους σχέδιο ήταν ενάντια στη μετατροπή της σε μαζική εξέγερση για την ανατροπή του χουντικού καθεστώτος. Αυτό το αδύναμο πολιτικό υπομόχλιο, η επαναστατική Αριστερά, είχε την ιστορική τιμή ότι διασφάλισε πως θα ηττηθούν οι πολιτικές δυνάμεις της «αποθέρμανσης», που εκπροσωπούνταν από τη ρεφορμιστική Αριστερά, ώστε να ξεδιπλωθεί η δυναμική της εξέγερσης. Το τι (δεν) κατάφερε να οικοδομήσει πολιτικά πάνω σε αυτή της τη στάση στην εξέγερση και το κατά πόσο (δεν) κατάφερε να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες της Μεταπολίτευσης για την οικοδόμηση μιας μαζικής επαναστατικής Αριστεράς, είναι μια άλλη ιστορία, που πράγματι προκαλεί πολιτική μελαγχολία. Δεν υπάρχει όμως στην Ιστορία εξέγερση και επανάσταση που να μην έλαμψε στην αποφασιστική της σημασία η αντίθεση μεταρρύθμισης – επανάστασης όπως μεταφράζεται πολιτικά στην αντίθεση επαναστατικής – ρεφορμιστικής Αριστεράς: στην Οκτωβριανή και ισπανική επανάσταση, στη διπλή ελληνική επανάσταση (Δεκέμβρης του '44 και εμφύλιος), στο Πολυτεχνείο του 1973, στον Μάη του '68.

Το μεταρρύθμιση ή επανάσταση θέτει στο κέντρο τη στρατηγική, κι αυτή με τη σειρά της θέτει στο κέντρο τη στάση απέναντι στο αστικό κράτος. Ο ρεφορμισμός, ακόμη κι όταν ομνύει στον κομμουνισμό και την επανάσταση, δρα πολιτικά σύμφωνα με τη βαθύτερη πεποίθησή του: την αποφυγή «ανεξέλεγκτων καταστάσεων» και μεγάλων ρίσκων, που εμπνέουν εν τέλει τον μεταρρυθμισμό. Η χρεοκοπία της Δεύτερης Διεθνούς είναι το πλέον τρανταχτό

ιστορικό παράδειγμα, η δε Αλέκα Παπαρήγα στην εξέγερση του 2008 περιέγραψε ευσύνοπτα με τη μορφή πολιτικής ατάκας τη ρεφορμιστική στρατηγική διαβεβαιώνοντας ότι «στην πραγματική επανάσταση δεν θα σπάει ούτε ένα τζάμι». Είναι γνωστή βέβαια και η υψηλή θεωρητικοποίηση: «η κατάσταση δεν είναι (ακόμη) επαναστατική» ή, πιο λαϊκά, «οι συνθήκες δεν είναι ώριμες». Ακολούθησαν ο Αλέξης Τσίπρας και η περί αυτόν ηγετική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ, που είπαν το δικό τους «η κατάσταση δεν είναι ώριμη (για τη ρήξη)» τον Ιούλιο του 2015 με τη συμμετρική διατύπωση της ΤΙΝΑ (There Is No Alternative – «δεν υπάρχει εναλλακτική»).

Η υψηλή θεωρητικοποίηση δεν θα είχε καμία άμεση πολιτική σημασία και κανένα πρακτικό πολιτικό αντίκρισμα αν δεν μεταφραζόταν σε συγκεκριμένη αξιολόγηση για τον ρόλο και επιδίωξη οικοδόμησης συγκεκριμένης σχέσης με το κοινωνικά αυθόρμητο, με το κοινωνικά εξεγερτικό στοιχείο. Τι τα θέλουμε τα κινήματα αντίστασης και πώς φανταζόμαστε τον ρόλο τους στην πορεία εξέλιξής τους σε μαζική κοινωνική εξέγερση; Για να αποτελεί την κοινωνική πίεση που διασφαλίζει τη μεταρρύθμιση του αστικού κράτους; Για να πιέζει προς τα αριστερά και να αποτρέπει τα δεξιά παραστρατήματα μιας αριστερής κυβέρνησης; Όχι! Αυτές είναι απαντήσεις στο φάσμα δεξιού-αριστερού ρεφορμισμού. Η επαναστατική στρατηγική και η επαναστατική Αριστερά απαντούν στο ερώτημα αλλιώς: τα κινήματα αντίστασης και η μετεξέλιξή τους σε μαζική κοινωνική εξέγερση ενάντια στο καθεστώς είναι φορείς του ιστορικού ερωτήματος της εξουσίας: ποια τάξη κατέχει την εξουσία, πώς προετοιμάζεται γι' αυτήν και πώς την ασκεί. Η επαναστατική στρατηγική και η επαναστατική Αριστερά βλέπουν στα κινήματα και τη μαζική κοινωνική εξέγερση όχι τους φορείς της μεταρρύθμισης του αστικού κράτους ή μια αποτελεσματική κοινωνική πίεση που συμπληρώνει το μεταρρυθμιστικό έργο μιας αριστερής κυβέρνησης, αλλά τους φορείς της άλλης εξουσίας, την εξουσία της εργατικής τάξης που αναδύεται. Και η προγραμματική τους θέση είναι να δυναμώσουν τα φύτρα και οι εκφράσεις αυτής της εναλλακτικής εξουσίας μέχρι να σχηματιστούν και να τεθούν αντιμέτωποι οι

πόλοι της δυαδικής εξουσίας και η εργατική τάξη να κερδίσει την εξουσία μέσα από τον μόνο εφικτό δρόμο: την επανάσταση.

Εξέγερση και επανάσταση στην εποχή της νέας γενικής κρίσης του καπιταλισμού

Είναι όμως καιρός για «τέτοια» ή πρέπει να μας απασχολεί πώς θα «μαζέψουμε τα κομμάτια μας» περιμένοντας άλλους, καλύτερους καιρούς; Πρόκειται για κρίσιμο ερώτημα πολιτικού προσανατολισμού. Το οποίο μόνο με ένα τρόπο μπορεί να απαντηθεί: αναλύοντας τα χαρακτηριστικά της ιστορικής συγκυρίας. Μία από τις πιο εντυπωσιακές εκφράσεις της ήττας της Αριστεράς και της υποχώρησης του μαρξισμού είναι ότι μια τέτοια ανάλυση ελάχιστα απασχολεί τις οργανωμένες δυνάμεις της Αριστεράς· και όταν υπάρχει, συνήθως αποσυνδέεται από τα συνεπαγόμενα-συγκεκριμένα πολιτικά συμπεράσματα.

Έχοντας χρησιμοποιήσει συχνά «επικούς» τόνους που δεν επαληθεύτηκαν, έχοντας κηρύξει συχνά άκαιρους συναγερμούς, έχοντας διαψευστεί σε προβλέψεις για επερχόμενες δομικές κρίσεις που δεν επήλθαν, χάσαμε την εμπιστοσύνη στην ίδια την αξία της ανάλυσης της συγκυρίας και, το κυριότερο, όταν ήρθε πραγματικά η ώρα για όλα αυτά, νιώθουμε αδύναμοι και... αναξιόπιστοι για να κηρύξουμε «συναγερμό», έστω και αν είναι απόλυτα δικαιολογημένος και επιβεβλημένος από τη συγκυρία. Ο νεοφιλελευθερισμός, η απάντηση στην κρίση του '70, εξάντλησε τα «καύσιμά» του και είναι σε κρίση, χωρίς να διαφαίνεται εναλλακτική – και σίγουρα δεν μπορεί ο νεοφιλελευθερισμός να είναι απάντηση στη δική του κρίση. Η κλιματική αλλαγή -και οι συνέπειές της- τίθενται εκτός ελέγχου, και ο καπιταλισμός δεν μπορεί να δώσει καμία λύση, γιατί δεν μπορεί να μην είναι ο εαυτός του. Η θέση ηγεμόνα του αμερικανικού ιμπεριαλισμού αμφισβητείται για πρώτη φορά ύστερα από τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου και ο πόλεμος στην Ουκρανία προσλαμβάνει χαρακτηριστικά βρόμικου πολέμου φθοράς ανάμεσα σε αντιπαρατιθέμενες δυνάμεις για την παγκόσμια ηγεμονία και εναρκτήριου επεισοδίου του ακήρυκτου Γ' Παγκοσμίου Πολέμου.

Και όλα τα προηγούμενα συμφύονται και επιδεινώνουν ποικίλες πλευρές της κρίσης: την ενεργειακή, την επισιτιστική κ.λπ. Όλα τα σημάδια «φωνάζουν» για μια ιστορικών διαστάσεων γενική κρίση του καπιταλισμού.

Ωστόσο, η ήττα της Αριστεράς είναι τόσο βαθιά, ώστε η κρίση ηγεμονίας της αστικής τάξης δεν μετασχηματίζεται σε ανοιχτή πολιτική κρίση της καπιταλιστικής διακυβέρνησης. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι τοξίνες της καπιταλιστικής κρίσης δηλητηριάζουν κάθε ιστό της κοινωνίας: είναι η εποχή της βαθιάς κρίσης του παλιού ενώ το νέο δεν έχει ακόμη γεννηθεί – η εποχή των τεράτων.

Τακτικά, ευέλικτοι σαν το λάστιχο· στρατηγικά, άκαμπτοι σαν το σίδερο

Σε αυτές τις συνθήκες, οι εργαζόμενες τάξεις και η νεολαία ψάχνουν απεγνωσμένα διέξοδο και έκφραση στην κεντρική πολιτική σκηνή. Δεν έχουν καμία εμπιστοσύνη και δεν ελπίζουν στον Μπάιντεν, αλλά ψηφίζουν Δημοκρατικούς στις ενδιάμεσες αμερικανικές εκλογές, για να φράξουν το δρόμο στην ακόμη πιο επικίνδυνη ακροδεξιά του Τραμπ. Δεν ελπίζουν στον Λούλα, αλλά τον ψήφισαν για να φράξουν τον δρόμο στον Μπολσονάρου. Δεν έχουν καμία εμπιστοσύνη και δεν ελπίζουν στον Τσίπρα, αλλά θα τον ψηφίσουν (πόσο μαζικά, θα το μάθουμε στις εκλογές) για να γλιτώσουν από την ακροδεξιά του Μητσοτάκη. Δεν εμπιστεύονται τη ρεφορμιστική αριστερά στη Γαλλία (Μελανσόν) ή τη Χιλή, αλλά τη χρησιμοποιούν εκλογικά για να έχουν έστω μια έμμεση και ασθενική παρέμβαση στην κεντρική πολιτική σκηνή κ.λπ. κ.λπ. Επειδή ένα σημαντικό τμήμα τους δεν έχει αυταπάτες για την αποτελεσματικότητα μιας τέτοιας, στρεβλής παρέμβασης στο κεντρικό πολιτικό επίπεδο, οι μαζικές κοινωνικές ανξιτιστάσεις, ακόμη και οι εξεγέρσεις, δεν θα λείψουν. Η ωρίμανση προϋποθέσεων για μαζική εκδήλωση κοινωνικών αντιστάσεων, η αναζήτηση πολιτικής «πλατφόρμας» για παρέμβαση στην κεντρική πολιτική σκηνή σε συνδυασμό με την κρίση εμπιστοσύνης στον ρεφορμισμό (που άλλωστε εξακολουθεί να αποδεικνύεται

«στρατηγός της ήττας» σε κάθε μικρή ή μεγάλη δοκιμασία) αναδεικνύει τον αντιφατικό χαρακτήρα των διεργασιών για τη συγκρότηση μαζικής πολιτικής έκφρασης των εργαζόμενων τάξεων. Αλλότριες πολιτικές εκφράσεις έχουν πλεονέκτημα σε σχέση με την επαναστατική αριστερά: είναι άμεσα διαθέσιμες και εξασφαλίζουν παρέμβαση στην κεντρική πολιτική σκηνή. Είναι όμως πολιτικές πλατφόρμες είτε εντελώς ακατάλληλες είτε και προδοτικές.

Η αντιφατική αυτή κατάσταση επιβάλλει μεγάλη ευελιξία στην τακτική, η οποία όμως πρέπει αδιαπραγμάτευτα να συνδυάζεται με ακαμψία στη στρατηγική. Χρειαζόμαστε μια μαζική επαναστατική αριστερά, ως βήμα για τη συγκρότηση μαζικού επαναστατικού κόμματος. Και, εξίσου και παράλληλα, ευελιξία στη μαζική παρέμβαση και στην οικοδόμηση κοινωνικών αντιστάσεων και κατανόηση για τους λόγους που τμήματα της εργατικής τάξης και της νεολαίας χρησιμοποιούν πολιτικές πλατφόρμες ευκαιρίας για να έχουν παρέμβαση στο επίπεδο των κεντρικών πολιτικών συσχετισμών.

**Ναυάγια προσφύγων,
pushbacks και
συνενοχή της Frontex,
θανάσης Κούρκουλας σελ. 4**

ΚΟΚΚΙΝΟ νήμα

**Υπόθεση 12χρονης στα
Σεπόλια: οι αιτίες και η
απάντηση
Αθηνά Σκαμπά, σελ. 5**

Πολυτεχνείο, 49 χρόνια μετά

Να εξεγερθούμε για να νικήσουμε!

**Ηλεκτρονική ψηφοφορία:
ο αγώνας στα χέρια των
πρωτοβάθμιων
σελ. 10**

**Ο καπιταλισμός στην
απεχθέστερη μορφή του
Ηλίας Ιωακείμογλου, σελ. 14**

